

Dziesięć lat na straży

Czem zasłużył się K. O. P. wobec Polski

Gdy ustąpiła z ziem polskich bolszewicka nawała, zle czasu zaczęły się dla naszych wschodnich rubieży. Szerzył się tam bandytyzm, a w lasach ukrywali się uciekinierzy wojsk bolszewickich, tworząc nieraz zorganizowane bandy, do których chętnie przyłączali się miejscowe żywoły przestępcze. Nadomiar złego, wschodnie granice Rzeczypospolitej, wytyczone przy zielonych biurkach, przebiegały częstokroć wskroś pól i lasów, nieobronione żadnymi warunkami terenowymi, co ogromnie ułatwiało przekraczanie granicy bandom dywersyjnym oraz przemytnikom.

Ziemie wschodnie, zdawna pozbawione zdobyczy kultury i cywilizacji, nie posiadające dobrych dróg, stały się dogodnym terenem dla działalności wszelkiego rodzaju mętów społecznych. Przez zieloną granicę przedostawał się pozałatwiony wpływ znanar chizowanych Sowietów. W tych warunkach trudno było przy pomocy normalnych zarządzeń administracyjnych, wykonywanych nielicznym aparatem policyjnym, przywrócić jaki taki porządek i bezpieczeństwo ludności kresowej.

W 1924 r. zawiązał się na tych ziemiach K.O.P. Pierwszy okres gospodarki Korpusu Ochrony Po granicza był ogromnie ciężki. Cho dziło o to, żeby zorganizować wzdłuż całej granicy nietylko ośrodki obronne przeciwko dywersantom i przemytnikom, ale i ogniska kultury i cywilizacji. Tym czasem oddziały K.O.P-u znalazły się wśród bagien poleskich i w odległych krańcach Wileńszczyzny w fatalnych warunkach, bez odpowiednich pomieszczeń, a często bez możliwości jakiegokolwiek komunikacji.

Nie opuszczono jednak rąk. Od objęcia straży przez K. O. P. minęło 10 lat. Teraz dopiero możemy zdać sobie sprawę, jak wiele przez ten czas dokonano. Powsta wały kresowe stacje, budowano drogi i mosty, szerzono kulturę, gdzie się dało i jak się dało. Suche cyfry są w tym wypadku dość wymowne. W pierwszych latach istnienia K.O.P-u odparto 89 zbrojnych band, usiłujących się wdrzeć na polskie terytorium. Najcięższe jednak boje staczał Korpus z miejscowym bandytyzmem. Zatrzymano wówczas około 5.000 osób.

W dziedzinie szerzenia kultury wśród miejscowej ludności i żołnierzy Korpusu wyniki są rów-

nie ogromne. Obecnie istnieje 490 bibliotek, które liczą 88.000 tomów. Stałych zespołów teatralnych jest około 50, przyczem w ciągu dwóch tylko lat, 1932 i 1933, przedstawienia teatralne oglądało 63.000 ludzi. W każdej straży K.O.P-u istnieje radio. Jednocześnie prowadzi się walkę z analfabetyzmem w szeregach żołnierzy. W ten sposób odległe nasze rubieże związane zostały silnymi więzami z kulturą dzielnic centralnych.

W niektórych okolicach straży K.O.P-u są jedyną ostoją miejscowej ludności. Tam udaje się chłop polski czy białoruski po poradę lekarską, tam otrzymuje wskazówki co do sposobu racjonalnego uprawiania roli, tam wreszcie dowiaduje się, co się na szerokim świecie dzieje. Żeby sprostać tym wszystkim, dobrowolnie na siebie przyjętym, zadaniom, nasi dzielni obrońcy wschodnich granic stworzyli z drobnych składki specjalny fundusz.

Znaczenie Korpusu Ochrony Po granicza nie ogranicza się zatem do zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony przed przemytem. Jest to znaczenie wszechstronne i na ogół — niedoceniane. Dziś, gdy obchodzimy 10-letnią rocznicę jego powstania, oddać musimy tej ważnej placówce militarnej i kulturalnej to, co jej się słusznie należy. Żołnierzy z K.O.P-u otoczyła winna miłość i uznanie całego społeczeństwa.

Obniżenie kosztów sądowych

Zwiększenie zakresu zwolnień

Na posiedzeniu Rady Ministrów w dn. 12 b. m. przyjęty został projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, zawierający przepisy o kosztach sądowych. Zmiany, które wprowadza omawiany projekt do obowiązujących obecnie przepisów z 1932 r., mają na celu: 1) obniżenie kosztów sądowych; 2) uproszczenie systemu ich pobierania; 3) dostosowanie obowiązujących przepisów do zmienionego stanu ustawodawstwa; 4) usunięcie wątpliwości w wykładni dotychczasowych przepisów.

Trwające od dłuższego czasu przesilenie gospodarcze spowodowało konieczność poddania rewizji wysokości opłat sądowych. Dlatego też projekt zmierza w kierunku obniżki opłat i w szczególności przyjmuje zasadę regresji. W art. 23 dekret postanawia, że w postępowaniu spornym i egzekucyjnym pobiera się następujące opłaty: wpis, opłatę od podań i załączników, opłatę kancelaryjną, opłatę za doreczenie, kancję kasacyjną. Według art. 24 wpis jest stosunkowy i stały. Według art. 25 wysokość wpisu stosunkowego zależy od wartości przedmiotu sprawy i wynosi:

1) przy wartości przedmiotu do 5 tys. zł. włącznie — 2 proc.; 2) przy wartości przedmiotu do 50 tys. zł. włącznie — od pierwszych 5 tys. zł. — 100 zł. od nadwyżki zaś półtora procent; 3) przy wartości przedmiotu ponad 50 tys. zł. — od pierwszych 50 tys. zł. — 775 zł. od nadwyżki zaś 1 proc.

W związku z tą najbardziej zasadniczą zmianą, która wywrze swój skutek we wszystkich przypadkach pobierania opłaty w postaci wpisu stosunkowego całego lub ułamkowego pozostaje obniżenie niektórych opłat stałych.

Powiększono pozatem ilość zwolnień od opłat sądowych, zarówno podmiotowych, jak i przedmiotowych. Według art. 4 zwolnienie od opłat sądowych służy: 1) Skarbowi Państwa i podmiotom prawnym, za które działa Prokurator Gen. R.P.; 2) instytucjom Ubezpiecz. Społ., w sprawach, związanych z ich ustawową działalnością; 3) P. K. O.; 4) Bankowi Gosp. Kraj. i Państwowemu Bankowi Rolnemu. Minister Sprawiedliwości może w porozumieniu z innymi ministrami przyznać zwolnienie od opłat instytucjom, stwa-

rzyszeniom i fundacjom ze względu na ich działalność.

Co się tyczy uwolnień przedmiotowych, zostały uwolnione bądź w całości bądź częściowo od opłat m. in.: sprawy, dotyczące wyłącznie wymiaru, lub zwrotu opłat: podwójne apelacje, wnoszone przez tę samą stronę; wnioski o zabezpieczenie powodztwa; podania o przyspieszenie postępowania; niektóre załączniki.

Rozporządzenie wejdzie w życie, z wyjątkiem powyższych przepisów, 1-go stycznia 1935 r.

Mord na tle zatargu o komorne

Zagrożony eksmisją strzeła do administratora domu

W najbliższy wtorek znajdzie się na wokandzie Sądu Okręgowego sprawa sekretarza związku zawodowego szewców, sierżanta rezerwy 4 p. Legionów, Antoniego Śmietańskiego, który zamordował Izaaka Korngolda, administratora szeregu domów w Warszawie.

Śmietański zajmował lokal przy ul. Wroniej pod nr. 70 i rozpoczął długotrwały zatarg z administratorem Korngoldem o wysokość komornego. Lokator dowodził, że pobierając od niego nieusłusznie wyższą kwotę ponad ustawowe komorne i na znak protestu wstrzymał się od wpłacania czynszu. To spo-

wodowało, że Korngold wystąpił do sądu, żądając eksmisji. W odpowiedzi na to Śmietański zwrócił się do Urzędu Rozjemczego celem ustalenia podstawowego komornego. Dwie sprawy toczyły się równolegle i były przyczyną nieustannych kłótni, sprzeczek i nieporozumień między Śmietańskim a Korngoldem. Gdy Sąd Górdzki nakazał eksmisję Śmietańskiego, stosunki zaogniły się do najwyższego stopnia.

W lipcu r. b. do mieszkania Korngolda przybył Śmietański, postanowiwszy ostatecznie rozstrzygnąć z administratorem. W mieszkaniu zastał oprócz Korn-

golda jego szwagra Hermana Zająca. W czasie rozmowy wywiązała się gwałtowna sprzeczka i w najwyższym zdenerwowaniu lokator sięgnął do kieszeni i wydobyl rewolwer, wyrażając nim Korngoldowi, żądał zmniejszenia komornego. Administrator nie chciał ustąpić, a wtedy padły dwa strzały, zabijając administratora i raniąc ciężko Zająca.

Badany w dochodzeniu Śmietański przyznał się do tego, że strzelał, oświadczył jednak, że działał w stanie wzruszenia, zdenerwowania brutalnym zachowaniem się Korngolda. Nie chciał popełnić zabójstwa i nie wie, w jaki sposób padły strzały.

Przesłuchanie sen. Targowskiego w sprawie żyrardowskiej

Prowadzący śledztwo w sprawie żyrardowskiej sędzia śledczy do spraw wyjątkowej wagi p. Demant, wezwał wczoraj do swego gabinetu senatora Targowskiego z BB.

Przesłuchanie sen. Targowskiego trwało kilka godzin. Tematem przesłuchania była sprawa żyrardowska.

Podróżuj samolotem

Zatrzymane statki w porcie Gdynskim

GDYNIA, 13.10. Wśród statków, przebywających w porcie gdynskim, powszechną uwagę zwraca holenderski parowiec „Willy”, unieruchomiony od dłuższego czasu w basenie Stoczni Gdynskiej. Statek unieruchomiony został na skutek nałożenia przez sąd w Gdyni aresztu z tytułu nieuiszczenia opłat za postój i reparacje.

Na statku znajduje się znaczny transport spirytusu holenderskiego. Pomieszczenia, w których spirytus się znajduje, są szczególnie

zaplombowane. pozatem na statku znajduje się stały dożór, czuwający, aby spirytus w sposób nielegalny nie przedostał się do składów portowych.

Sprawa statku „Willy” w najbliższych dniach znajdzie się na wokandzie sądu w Gdyni, przypuszczać należy, że wówczas wyjaśni się tajemnicze przeznaczenie spirytusu, bowiem według oświadczenia kapitana, nie zna on przeznaczenia i portu, gdzie spirytus ma być wyladowany.

Z kraju

GDYNIA. Ruch pasażerski. W przeciągu miesiąca września ruch pasażerski w porcie gdynskim wyraził się cyfrą 514 osób, z czego przyjechało 119 osób, wyjechało zaś 323 osoby, przeważnie emigrantów do Stanów Zjednoczonych A. P.

LWÓW. Student politechniki kurjerem U. O. N. Przed sądem przysięgłych, w Złoczowie, odpowiadał student politechniki w Lwowie, Paweł Bilewicz, którego aresztowano w Brodnach w chwili, gdy wysiadał z pociągu z wazliżą, pełną antypasportowych broszur i tajnych pism UON. Sąd skazał akademika wyrokiem na dwa lata i utratę praw obywatelskich na lat 5.

SOSNOWIEC. Walka z chorobami. W ub. wtorek wieczorem w Sosnowcu odbyła się wspólna konferencja przedstawicieli Ubezpieczalni społecznej, samorządów i Tow. Lekarskiego, oraz przedstawicieli władz rządowych w spra-

wie podjęcia na terenie powiatu bezdzińskiego i zawierciańskiego akcji zwalczania groźby chorób zakaźnych oraz rozwoju szpitalnictwa. Na konferencji wybrano komitet, do którego weszli przedstawiciele władz Ubezpieczalni, samorządów i Tow. Lekarskiego.

ALEKSANDRÓW KUJ. Nielegalne plantacje tytoniu. Spowodowane nielegalnymi plantacjami tytoniu na terenach powiatów: włocławskiego, lipnowskiego, nieszawskiego i kutnowskiego, wykrytych przez brygadę kontroli skarbowej, sporządzono 782 protokoły karne. Wykryto plantacje na przestrzeni 6.782 metr. kw.

GDANSK. Sezon połowu węgorzy. Wrzesień i październik są miesiącami największego nasilenia połowu węgorzy. Średnie połowy roczne wynoszą przeszło 100 tysięcy kilogramów. Węgorze łowi się w zatoce Puckiej, w Jastarni, Kuźnicy, Chałupach.

Sport

NIEDZIELNE IMPREZY SPORTOWE

Program niedzielnych imprez sportowych jest następujący:

Piłka nożna. Na boisku Polonii od godz. 9 rano wielki turniej szóstkowy drużyn piłkarskich Warszawy z udziałem 36 zespołów.

Na boisku Skry o godz. 14.30 mecz o mistrzostwo klasy A podokręgu robotniczego Skra — Znicz.

Boks. W gmachu Cyruka o godz. 12 między państwowy mecz bokserski o puchar Europy środkowej Polska — Czechosłowacja.

Hippika. Na stadionie hippicznym w Łazienkach o godz. 14.30 finał w skokach przez przeszkody jeździeckich mistrzostw Polski.

Kolarstwo. Na Dynasach o godz. 16-ej kolarski wyścig torowy i kryterium najwybitniejszych motocyklistów.

Lekkoatletyka. Na boisku Warszawianki przy ul. Wawelskiej o godz. 10 rano bieg na przelaj o mistrzostwo okręgu warszawskiego dla zawodników klasy A, B i C. Dystans biegu około 6000 mtr.

Na stadionie AZS w Parku Paderewskiego o godz. 9.30 rano międzyuczelniane zawody lekkoatletyczne dla akademików, organizowane przez ZASS.

Zapaśnictwo. W lokalu Elektryczności przy ul. Elektrycznej 3 o godz. 17-ej dwa mecze zapaśnicze o drużynowe mistrzostwo Warszawy. Walczą w klasie A Elektryczność ze Świtem, a w klasie B Legia — YMCA.

Piłka nożna

OPOLSCY PIŁKARZE W KATOWICACH

Dziś, w niedzielę, na boisku Miejskiego Komitetu W. F. w Katowicach, odbędzie się mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją polskich klubów robotniczych ze Śląska Opolskiego a katowicką Pogonią.

START POLAKÓW Z LITWY ZAWIÓDŁ

Dziś, w niedzielę, przed meczem między państwowym w Rydze Polska — Litwa odbył się mial przedmecz, w którym spotkać się mały drużyny polskie z Litwy i Litwy.

Z Litwy miał Reduta, a z Kowna — Sparta.

Mecz ten nie dojdzie jednak do skutku, ponieważ piłkarze polscy z Kowna nie będą mogli przyjechać do Rygi.

AKADEMICY WILEŃSCY UPRAWIAJĄ BOKS

Wileński Akademicki Związek Sportowy przystępuje do energicznego

wznowienia działalności swojej sekcji bokserskiej.

Z dniem 15 b. m. sekcja ta uruchamia systematyczne treningi bokserskie.

Gimnastyka

NIEMIECCY GIMNASTYCY W POLSCE

Jak się dowiadujemy w końcu b. miesiąca przybył ma do Polski gimnastyczny drużyna kobiet i mężczyzn z Niemiec.

Gimnastycy niemieccy dadzą pokazy w Bydgoszczy, Grudziądzu i Toruniu.

L. atletyka

NURMI REZYGNUJE

W fińskich kolach sportowych utrzymuje się pogłoska, że największy biegacz świata, Paavo Nurmi, postanowił nie startować już więcej w zawodach.

Z CAŁEGO ŚWIATA

W dniu 19 b. m. odbędzie się w Brnie między państwowy mecz bokserski Austria — Czechosłowacja, rozgrywany w ramach walk o puchar Europy środkowej.

Motocykliści niemieccy uzyskali ostatecznie parę światowych rekordów, a mianowicie:

Winkler na maszynie do 175 cm. ze stojącego startu uzyskał szybkość 112,464 km. na godzinę.

R. Geiss na maszynie do 175 cm., dystansie 1 km. z lotnego startu osiągnął szybkość 146,520 km.

Burgaller na motocyklu do 750 km. na trasie 1 km. ze stojącego startu uzyskał szybkość 118,032 km., a na 1 milę ze stojącego startu 134,173 km.

SAMOOBRONA

w 17 chwytach

Krótki i przejrzysty (50 rys. na 17 chwytów) podręcznik samoobrony przed napadami ulicznymi, znanego instruktora K. Laskowskiego. Podaje najskuteczniejsze sposoby obezwładnienia napastnika nawet uzbrojonego (nóż, laska, rewolwer).

Każdy powinien nabyć tę książeczkę.

CENA zł. 1.80

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

42.000 miejscowości w Polsce Nie posiada ustalonych nazw

Nie jest może rzeczą powszechnie znaną, iż z ogólnej cyfry 140.000 miejscowości w Polsce — 30 proc. miejscowości nie ma ustalonych nazw. Trudno ten stan rzeczy uznać za normalny pomijając już nawet ten doniosły wzgląd, że stan taki daje się dotkliwie we znaki poszczególnym urzędom i utrudnia niekiedy rokowania, z państwami sąsiednimi.

Rada Ministrów już w roku 1929-ym powołała przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych komisję dla opracowania wniosków w sprawie ustalenia urzędowej nomenklatury miejscowości w Polsce. Komisja ta jednak nie mogła rozwinąć swej działalności z powodu braku właściwej podstawy prawnej i odpowiednich kredytów.

Pragnąc ostatecznie normować to zagadnienie pod względem prawnym, Rada Ministrów uchwaliła na swym posiedzeniu w dniu 12-ym b. m. projekt dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o ustaleniu nazw miejscowości i numeracji nieruchomości.

Dekret ten reguluje sprawę ustalenia nazwy miejscowości zamieszkania, t. j. wszelkich samostanowionych osiedli, odróżniających

się od sąsiednich odrębną nazwą, a przy jednakowej nazwie odmiennym określeniem rodzaju — np. miasto i wieś, wieś i folwark, folwark i leśniczówka i t. p., oraz miejscowości niezamieszkałych.

Urzędowe nazwy miejscowości wraz z ich pisownią oraz urzędowe nazwy części miejscowości ustalona i zmienia minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzeń, ogłaszanych w Monitorze Polskim. Min. Spraw Wewnętrznych może uznać za urzędowe nazwy miejscowości, zamieszczone w urzędowym wykazie miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej, opracowywanym przez Główny Urząd Statystyczny.

Dekret ustanawia komisję ustalania nazw miejscowości przy ministrze Spraw Wewnętrznych. Komisja składać się będzie z przewodniczącego oraz 6-ciu członków, w tem trzech przedstawicieli sfer naukowych i po jednym przedstawicielu ministerstw: Komunikacji, Pocht i Telegrafów oraz Spraw Wojskowych.

W stosunkach publicznych wolno używać nazw miejscowości jedynie w brzmieniu urzędowym, ustalonym w trybie nowego rozporządzenia.

Włoski strajk w kopalni „Karol“

KATOWICE, 13.10. (tel. wł.). W kopalni „Karol“ górnicy w liczbie 60 urządzili włoski strajk, oświadczając, że dopóty nie opuszczą kopalni, dopóki nie otrzymają zapewnienia, że zostaną nadal zatrudnieni. Na powierzchni

kopalni strajkuje 40 robotników. Przyczyną strajku jest decyzja zamknięcia kopalni, a prowadzone pertraktacje mają jedynie na celu zatrudnienie pozabawionych pracy robotników w innych kopalniach.

Rozdanie nagród lotniczych odbędzie się 10 listopada

Rozdanie nagród zdobytych w Challenge i w zawodach Gordon Bennetta odbędzie się w sposób uroczysty, dnia 10 listopada r. b., t. j. w przeddzień święta Niepodległości. W uroczystości tej wezmą udział

rząd i władze lotnicze, oraz przybędą na nią do Warszawy delegaci wszystkich aeroklubów zagranicznych, które brały udział w zawodach. Nagrody wręczy zawodnikom oraz delegatom aeroklubów minister komunikacji inż. Butkiewicz.

Kartel drogerij Artykuły perfumeryjne podróżują

Komisja porozumiewawcza wyłoniona przez organizacje właścicieli drogerij w Warszawie wprowadziła w ostatnich dniach nowe ograniczenia o charakterze kartelowym. Właściciele wszystkich drogerij i składów aptecznych w Warszawie zobowiązani zostali do stosowania jednolitych cenników.

Udzielanie jakichkolwiek rabatów kosztem własnego zarobku zostało zakazane. Wprowadzono równocześnie restrykcje przy nabywaniu towarów u producentów i hurtowników tak, że niestosujący się do cenników będą pozbawieni źródła zakupu.

Nabywanie towarów przez sklepy apteczne odbywać się będzie na podstawie specjalnych legitymacji w cenie 5 zł. Legitymacje takie wydawane będą tylko składom stojącym się do kartelowej zasady jednolitego cennika. Restrykcje wprowadzone w detalicznym handlu drogerijnym w Warszawie, spowodują niewątpliwie podrożenie niektórych artykułów.

wiani źródła zakupu.

Nabywanie towarów przez sklepy apteczne odbywać się będzie na podstawie specjalnych legitymacji w cenie 5 zł. Legitymacje takie wydawane będą tylko składom stojącym się do kartelowej zasady jednolitego cennika. Restrykcje wprowadzone w detalicznym handlu drogerijnym w Warszawie, spowodują niewątpliwie podrożenie niektórych artykułów.

Obroty władz i urzędów państwowych w P. K. O.

Ministerstwo Skarbu wydało dnia 6 b. m. ogólnik, ustalający zasady dokonywania przez władze i urzędy państwowe obrotów pieniężnych za pośrednictwem PKO.

Równocześnie uchylone zostało zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 29-go sierpnia, które było interpretowane jako ograniczenie do pewnego stopnia korzystania z obrotu czekowego.